

Handläggare: Lars Ericsson
Telefon: 508 11 818

Servicenämnden
2009-02-12

Projekt Navet – Effektiviserad informationsförsörjning i Stockholms stad

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Servicenämnden åberopar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen

Teenie Bennerholt
Förvaltningschef

Christer Edfeldt
Avdelningschef

Sammanfattning

Inom ramen för stadens e-strategi har Stockholms stadsarkiv av stadsledningskontoret fått i uppdrag att, med utgångspunkt från stadens behov av informationsförsörjning, leda arbetet med att ta fram gemensamma lösningar för hantering av information sammanhängande med ärende- och dokumenthantering och därtill knutet e-arkiv.

Stadsledningskontoret föreslår att Projekt Navet, som har initierats av stadsarkivet, ska inrätta ett för staden gemensamt e-arkiv för långtidsinformation. Vidare ska projektet identifiera och ta fram för staden gemensamma informationsstandarder, begreppsmodeller, riktlinjer och metadatakataloger för informationsförsörjningen. Stockholms stadsarkiv ges i uppdrag att äga och förvalta de för staden gemensamma riktlinjer och lösningar som utvecklas inom projektet.

Förvaltningen stödjer förslaget att inrätta ett e-arkiv och att effektivisera stadens informationsförsörjning- och förvaltning. Införandet av e-arkivet ska kunna öka rättssäkerhet och effektivitet samt säkerställa informationens äkthet över lång tid. Vidare framhåller förvaltningen att gemensam och sammanhållen informationsförsörjning- och förvaltning ger

förutsättningar för att utveckla en modern e-förvaltning som erbjuder enkel åtkomst till rätt information för medborgarna, nämnderna och övriga intressenter.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom den administrativa avdelningen i samråd med verksamhetsområde upphandling. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen 2009-02-05.

Bakgrund

Kommunfullmäktige anger i Vision 2030 stadens långsiktiga ambitioner att utvecklas till en stad i världsklass. En viktig förutsättning för utvecklingen är att förenkla för invånarna och övriga intressenter att nå och använda stadens tjänster och service. Detta ska uppnås bland annat genom att staden utvecklar en modern e-förvaltning som möjliggör enkel åtkomst till information över organisationsgränserna, inom och mellan stadens nämnder, mellan staden och medborgarna samt mellan staden och andra myndigheter och organisationer.

Inom ramen för stadens e-strategi har Stockholms stadsarkiv av stadsledningskontoret fått i uppdrag att, med utgångspunkt från stadens behov av informationsförsörjning, leda arbetet med att ta fram gemensamma lösningar för hantering av information sammanhängande med ärende- och dokumenthantering och därtill knutet e-arkiv. I uppdraget ingår också att föreslå en organisation för förvaltning, drift och utveckling av informationsförsörjningen och e-arkivet samt en beräkning av resursbehovet.

Stadsarkivet har initierat det så kallade Projekt Navet som har genomfört en förstudie inom området. Stadsledningskontoret har med utgångspunkt från förstudien tagit fram ett tjänsteutlåtande vilket har remitterats till servicenämnden för yttrande senast 2009-02-28.

Sammanfattning av remissen

Stadsledningskontoret föreslår att Projekt Navet ska inrätta ett för staden gemensamt e-arkiv för långtidsinformation. Vidare ska projektet identifiera och ta fram för staden gemensamma informationsstandarder, begreppsmodeller, riktlinjer och metadatakataloger. Kommunstyrelsen (stadsledningskontoret) medges ökade kostnader om 31,3 mnkr för projektet vilket ska finansieras genom särskilt reserverade medel för IT-satsning. Stockholms stadsarkiv ges i uppdrag att äga och förvalta de för staden gemensamma riktlinjer och lösningar som utvecklas inom projektet.

I ärendet framgår att den förstudie som har genomförts inom projektet har identifierat följande problemområden:

- svårigheter att sammanföra, utbyta och återanvända information,
- svårigheter att söka information över verksamhetsgränser

- informationen lagras inte stabilt

Dagens situation karaktäriseras av att varje förvaltning och bolag huvudsakligen har en egen hantering med systemberoende ”stuprörslösningar”. Dagens verksamhetssystem kan i de allra flesta fall inte kommunicera med varandra. Detta beror i första hand inte på de valda tekniska lösningarna. Svårigheterna har sin rot i avsaknaden av en för staden gemensam informationsstruktur. Att informationen inte delas över förvaltningsgränserna medför ett allvarligt hinder för en effektiv handläggning samt försvårar och fördyrar sammanställning av information för olika intressenters behov. I praktiken tvingas den som vill ta del av information att söka den hos varje verksamhet för sig eftersom informationen är ”låst” till respektive förvaltning och deras verksamhetssystem.

För att nå målet om en modern e-förvaltning måste informationen kunna sökas via en gemensam sökingång utan att det vid sökning behöver tas hänsyn till var informationen för tillfället finns lagrad och om den befinner sig i den aktiva handläggningsfasen eller är avslutad och arkiverad. Vidare framhålls i förstudien att dagens informationssystem inte är konstruerade för att lagra information över lång tid.

Projektets förslag till lösningar för de olika problemområdena sammanfattas i ärendet under rubrikerna gemensamt e-arkiv för staden, gemensam informationsförsörjning och en sammanhållen informationsförvaltning. Tanken är, i linje med stadens e-strategi, att information på ett enkelt och kvalitetssäkrat sätt ska kunna kommuniceras med medborgare och medarbetare. Utgångspunkten är att informationen ska utgöra en självständig resurs som ska kunna frikopplas och på så vis kunna återanvändas i andra sammanhang än i den systemmiljö inom vilken den ursprungligen skapades.

Vad avser *gemensamt e-arkiv* föreslås att stadens olika verksamhetssystem ska anslutas och när ett ärende avslutas förs det med automatik över till e-arkivet för lagring, istället för att lagras i det ursprungliga verksamhetssystemet. I e-arkivet lagras informationen i enkla, stabila format som inte är knutna till system och externa IT-leverantörer. Stadens gemensamma e-arkiv är en del av en vision som utvidgar arkivverksamhetens roll från att huvudsakligen vara en garant för äkthet och långsiktighet inom slutna och stängda miljö till att utgöra en viktig och tillgänglig resurs för verksamheternas informationsförsörjning.

När det gäller *gemensam informationsförsörjning* föreslås projektet ta fram riktlinjer och gemensamma informations- och begreppsmodeller samt definiera gemensamma metadatum. Utifrån resultatet ska projektet föreslå standarder och riktlinjer för informationsförsörjning som ska gälla i staden, stödja kommande IT-projekt med det fastställda resultatet samt verka för en jämn datakvalitet.

Inom ramen för *en sammanhållen informationsförvaltning* ska förutsättningarna för en gemensam informationsstruktur skapas. Staden ska upprätthålla och tillämpa en begränsad uppsättning standarder i form av exempelvis en begrepps- och informationsmodell för ärenden och en begränsad uppsättning metadatum knutna till dessa. Därmed ska ges förutsättningar för att hantera, utbyta och återanvända information utanför de verksamhetssystem i vilka informationen skapas.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen stödjer stadsledningskontorets förslag gällande gemensam informationsförsörjning- och förvaltning samt inrättande av e-arkiv. Det är angeläget för staden att utveckla en sammanhållen struktur för informationsförsörjning. Därmed ges förutsättningar för att utveckla en modern e-förvaltning som erbjuder enkel åtkomst till rätt information för medborgarna, inom och mellan stadens nämnder samt mellan staden och andra myndigheter och intressenter.

I ärendet framhålls att information ska ses som en resurs i sig. Med detta som utgångspunkt ter det sig rimligt att betrakta informationsförsörjning som en huvudprocess med olika delområden för stadens verksamheter och tjänster. Därmed bör arbetet med informationsförsörjning framgent ha stor betydelse för tjänsteutveckling inom stadens verksamheter, särskilt med tanke på stadens satsningar på e-tjänster. Här kommer exempelvis medborgarnas möjligheter att ansöka om tjänster och att följa sitt ärende att ha stor betydelse.

Insynen och tillgången till intern såväl som extern information försvåras av att dagens verksamhetssystem i de flesta fall inte kan kommunicera med varandra. Det är i sammanhanget viktigt att konstatera att detta i första hand inte beror på de valda tekniska lösningarna utan har sin rot i informationsstrukturen som helhet. Därmed är det viktigt att utvecklingen av gemensam informationsförsörjning blir en samordnad process som omfattar alla viktiga aspekter såsom exempelvis gemensamma begrepp, standardiserade modeller, organisation, teknik samt det rättsliga perspektivet. Detta gör det viktigt att den informationsförvaltningsgruppering som föreslås har kompetenser inom samtliga i sammanhanget väsentliga områden.

Det är positivt att ett e-arkiv föreslås inrättas inom stadsarkivet. Staden måste upprätthålla rättssäkerheten och säkerställa informationens autenticitet över lång tid. Dagens verksamhetssystem är inte konstruerade för detta, vilket orsakar risk för att informationen kan förvanskas. Stora informationsvolymerna i systemen bidrar också till fördyrande belastning. Vidare är upprätthållandet av systemen oftast i hög grad beroende av externa leverantörer. Införandet av e-arkiv bör kunna öka säkerheten och effektiviteten på området avsevärt.

Förvaltningen vill till sist framhålla att det kan vara lämpligt att genomföra nyttoanalyser på området, inte minst med hänsyn till att utvecklingsarbetet på området kan förväntas vara ganska resurskrävande. Staden kan också ha nytta av externt utbyte och jämförelser då ett motsvarande utvecklingsarbete pågår på nationell nivå och inom andra offentliga organisationer.

Bilaga Remiss från kommunstyrelsen: Projekt Navet – Effektiviserad informationsförsörjning i Stockholms stad